

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัครโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๐/๒๕๕๖

วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๖

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน (ผู้ถูกร้อง) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชน ไม่ได้ดำเนินการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ๒๕๕๕ ให้ถูกต้องตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีเหตุให้ยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เสนอผู้ร้องเพื่อพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้คำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

๑. สรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องและเอกสารประกอบคำร้องได้ความดังนี้

คณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคอำนาจประชาชน ตามแผนงานและโครงการของพรรคอำนาจประชาชนจำนวน ๖ โครงการในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท

พรรคอำนาจประชาชนได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนในโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นจำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นเงินจำนวน ๓๕๕,๒๐๐ บาท

หลังจากนั้นพรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งหลังจากที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนแล้วพบว่า หลักฐานประกอบการใช้จ่ายเงินในโครงการที่ ๖ บางฉบับมีข้อมูลไม่สมบูรณ์และไม่อาจตรวจสอบได้ว่ามีการจัดพิมพ์เอกสารตามแผนงานและโครงการที่ได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจริงหรือไม่ เช่น สำเนาใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จดังกล่าว เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้มีหนังสือให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงข้อเท็จจริง พร้อมทั้งส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมและได้ประสานงานเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งต่อมาได้รับหนังสือชี้แจง ดังนี้

พรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่าหลักฐานต่างๆ ที่พรรคฯ ส่งให้นั้นเป็นใบเสร็จรับเงินค่าจัดพิมพ์จดหมายข่าวรายเดือนและค่าจัดทำวารสารจริงและยืนยันว่าใบเสร็จรับเงินที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ นั้น ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔

ส่วนมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ได้มีหนังสือยืนยันว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ฯ ได้จัดพิมพ์วารสารดังกล่าวที่โรงพิมพ์ของฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาจริง พร้อมทั้งได้จัดส่งรายละเอียดของการดำเนินการ

หลังจากคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบหลักฐานที่พรรคอำนาจประชาชนจัดส่งให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพร้อมกับรายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ แล้วพบว่าการรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคอำนาจประชาชนไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะใบส่งของหรือใบแจ้งหนี้ที่ออกโดยสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ ระบุว่ามหาวิทยาลัยออกใบส่งของและใบแจ้งหนี้ดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่ใช่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ อันเป็นปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในการจัดพิมพ์จดหมายข่าวนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติเพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนเสนอให้นายทะเบียนพรรคการเมืองพิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๕ ซึ่งคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า การกระทำของพรรคอำนาจประชาชนเข้าข่ายการกระทำอันเป็นความผิดในฐานใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

หลังจากพิจารณาแล้ว นายทะเบียนพรรคการเมืองมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยนำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน (ไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน) ซึ่งระบุว่าเป็นค่าพิมพ์ copy print วารสารพรรคเพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงินจำนวน ๔,๑๘๔ บาท เพื่อเป็นหลักฐานประกอบ

รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยพรรคอำนาจประชาชนยืนยันว่าไบเสรีจรับเงินดังกล่าวลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๔๔ แต่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาไบเสรีจรับเงินและใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีดังกล่าวแล้ว พบว่าใบส่งของมีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในไบเสรีจรับเงินนั้นออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งมีใช้ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าวประกอบกับพรรคอำนาจประชาชนได้ส่งสำเนาไบเสรีจรับเงินที่ออกตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาเป็นหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อเป็นหลักฐานสำหรับค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เช่น เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับค่าใช้จ่ายเงินตามแผนงานให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไปในโครงการจดหมายข่าวรายเดือน สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ซึ่งมีงบประมาณจำนวน ๓๕๕,๒๐๐ บาท และได้ใช้จ่ายไปหมดแล้ว

นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงมีความเห็นว่า พรรคอำนาจประชาชนได้ใช้จ่ายเงินและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเหตุยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๒. การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญฯ ข้อ ๑๐ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไปพร้อมทั้งได้ส่งสำเนาคำร้องไปยังพรรคอำนาจประชาชน ให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

๓. สรุปคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง

พรรคอำนาจประชาชนได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๖ ปฏิเสธข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมือง และได้แย้งว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการต่างๆ โดยถูกต้องแล้ว ดังนี้

พรรคอำนาจประชาชนซึ่งได้รับเงินสนับสนุนจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองจำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงิน ๑,๗๑๓,๐๐๐ บาท และได้เบิกจ่ายเงินสนับสนุนโครงการที่ ๖ (โครงการจดหมายข่าวรายเดือน) จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแล้วจำนวน ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๓๕๕,๒๐๐ บาท และพรรคได้รายงานการใช้จ่ายเงินประจำปี ๒๕๔๔ แล้ว แต่คณะกรรมการกองทุน

เพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองได้มีหนังสือมายังหัวหน้าพรรคอำนาจประชาชนเพื่อให้ชี้แจงเพิ่มเติมและจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมโดยอ้างว่าการชี้แจงของพรรคยังไม่ชัดเจนและไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าพรรคได้ดำเนินการตามแผนงานโครงการหรือไม่ ซึ่งทางพรรคอำนาจประชาชนก็ได้ชี้แจงเพิ่มเติมพร้อมทั้งส่งเอกสารเพิ่มเติมแล้วและก็ไม่มีหนังสือจากคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองแจ้งให้พรรคอำนาจประชาชนชี้แจงเพิ่มเติมอีก แต่ต่อมาพรรคอำนาจประชาชนได้รับหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ระเบียบการเบิกจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองเนื่องจากนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีการสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชน

หลังจากที่พรรคอำนาจประชาชนได้ตรวจสอบเหตุการณ์ต่างๆ และข้อเท็จจริงแล้วพบว่า ประเด็นของปัญหาอยู่ที่ใบเสร็จรับเงินฉบับเล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ และฉบับเล่มที่ ๖๖๕๑ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ ที่ออกโดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และขณะนี้พรรคอำนาจประชาชนอยู่ในระหว่างการติดต่อเพื่อทราบความเป็นจริงแต่พรรคอำนาจประชาชนขอยืนยันว่าได้ใช้จ่ายเงินตามความเป็นจริงและได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นไปตามความเป็นจริงทุกประการและถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ แล้ว

นอกจากนั้นการทำใบเสร็จรับเงินที่บกพร่องนั้นเกิดจากการกระทำของนายสงค์ พุทธิเนตร ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชน ซึ่งยอมรับคิดว่ารายการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ และอื่นๆ เป็นการจ้างมหาวิทยาลัยจัดพิมพ์เป็นการส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดทำวารสารจดหมายข่าวของพรรคอำนาจประชาชนและไม่เกี่ยวกับพรรคอำนาจประชาชน พรรคอำนาจประชาชนจึงไม่ต้องร่วมรับผิดชอบในความบกพร่องของการทำรายงานดังกล่าว

๔. ปัญหาที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยและคำวินิจฉัย

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่าพรรคอำนาจประชาชนมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ ในเรื่องการใช้จ่ายเงินและการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป ไม่ถูกต้องอันเป็นเหตุตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ให้ต้องยุบพรรคหรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๓๕ บัญญัติว่า “ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนด และแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน”

มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๓๘ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ในกรณีที่มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ให้ประธานสาขาพรรคการเมืองจัดให้มีการทำบัญชีของสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๘ และรับรองความถูกต้องตลอดจนจัดส่งบัญชีของสาขาพรรคการเมืองเพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพรรคการเมือง”

มาตรา ๓๘ บัญญัติว่า “บัญชีของพรรคการเมืองและบัญชีของสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วย

(๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย

(๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคตามมาตรา ๔๘

(๓) บัญชีแยกประเภท

(๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์โดยครบถ้วน

บัญชีตาม (๑) และ (๒) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น บัญชีตาม (๓) และ (๔) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น”

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือ
มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๘๓ บัญญัติว่า “คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือประธานสาขาพรรคการเมือง ผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชีของพรรคการเมือง หรือสาขาพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๓๗ หรือจัดให้มีการทำบัญชีของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมืองโดยละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี ซ่อนเร้นหรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การแสดงที่มาของรายได้และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

จากบทบัญญัติต่าง ๆ ข้างต้นจะเห็นได้ว่าการทำรายงานการดำเนินงานของพรรคการเมือง เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องรายงานทั้งการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปี ทำรายงานเกี่ยวกับบัญชีของพรรค และรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทิน โดยต้องทำให้ถูกต้องตามความเป็นจริงด้วย หากไม่ดำเนินการหรือดำเนินการไม่ถูกต้องย่อมเป็นเหตุให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพรรคได้ และหากปรากฏข้อเท็จจริงจากการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นไปตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องสั่งยุบพรรคการเมือง และพรรคการเมืองก็ต้องคืนเงินให้แก่กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และมีความรับผิดชอบอาญาได้

จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากพยานหลักฐานต่าง ๆ ในชั้นพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญในเรื่องนี้ ได้ความว่า พรรคอำนาจประชาชนได้รายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยไม่ถูกต้อง กล่าวคือ พรรคอำนาจประชาชนได้นำสำเนาใบเสร็จรับเงินของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี เล่มที่ ๖๓๕๗ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ซึ่งไม่ปรากฏเลขที่ใบเสร็จรับเงินและปีที่ออกใบเสร็จรับเงิน (เนื่องจากถ่ายสำเนาเอกสารไม่ครบถ้วนทั้งฉบับ) โดยในใบเสร็จดังกล่าวระบุว่าเป็นค่าพิมพ์วารสารพรรค (copy print) เพิ่มเติม ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒ และ ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท

เพื่อเป็นหลักฐานประกอบรายการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ สำหรับกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินเพื่อสนับสนุนโครงการจดหมายข่าวจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบสำเนาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับใบส่งของของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีแล้ว พบว่าใบส่งของที่มีเล่มที่และเลขที่เดียวกันกับที่ระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินดังกล่าวออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งไม่ใช่ปีที่พรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในโครงการจดหมายข่าว เพราะพรรคอำนาจประชาชนได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

จากหลักฐานที่ส่งมาตามหนังสือเรียกเอกสารของศาลรัฐธรรมนูญพบว่า สำเนาใบเสร็จรับเงินและสำเนาใบส่งของ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี นั้น สำเนาใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ ระบุว่าได้รับเงินจากพรรคอำนาจประชาชนเป็นค่าพิมพ์ ตามใบส่งของเล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕, ๔๒, ๕๖ รวมเป็นเงิน ๔,๑๘๔ บาท และปรากฏตามสำเนาใบส่งของและใบแจ้งหนี้ เล่มที่ ๑๗ เลขที่ ๒๕ และ ๔๒ ออกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนได้ดำเนินงานตามโครงการจดหมายข่าวรายเดือนในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีได้ออกใบเสร็จรับเงิน เล่มที่ ๖๓๕๗ เลขที่ ๗ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ เพราะพรรคอำนาจประชาชนค้างจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่พรรคอำนาจประชาชนได้นำเอาใบเสร็จรับเงินดังกล่าวมาเป็นหลักฐานประกอบในการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ดังนั้น การที่พรรคอำนาจประชาชนนำสำเนาใบเสร็จรับเงินซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๓ มาเป็นหลักฐานในการรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี พ.ศ. ๒๕๔๔ จึงเป็นกรณีที่พรรคอำนาจประชาชนมิได้ใช้จ่ายเงินสนับสนุนและจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคอำนาจประชาชนได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และวรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีอำนาจสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อโต้แย้งที่ว่านายสวงศ์ พุทธิเนตร ที่ปรึกษาพรรคอำนาจประชาชนเป็นผู้จัดทำใบเสร็จเกี่ยวกับรายการจัดพิมพ์งานที่ปรากฏตามใบส่งของและใบแจ้งหนี้ต่างๆ โดยไม่ได้รับมอบหมายจากพรรคอำนาจประชาชนและไม่มีผลผูกพันพรรคอำนาจประชาชนให้ต้องรับผิดชอบนั้นฟังไม่ขึ้น เนื่องจากพรรคอำนาจประชาชนก็ได้ใช้เอกสารดังกล่าวมาประกอบในรายงานการใช้จ่ายเงินของพรรคจึงเป็นการยอมรับการกระทำของนายสวงศ์ พุทธิเนตร แล้ว

ด้วยเหตุผลต่างๆ ดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพรรคอำนาจประชาชนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัสวโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ